

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

-
- 4. Захарчук М. Є. Формування професійної компетентності майбутнього викладача в умовах впровадження інклюзивної освіти в Україні / М. Є. Захарчук // Вища освіта в Україні: інтернаціоналізація, реформи, нововведення: Матеріали міжнародної конференції. – К.: Програма Фулбраїта в Україні, 2012. – С. 75–77.
 - 5. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник / З. М. Шевців. – К.: Центр учебової літератури, 2016. – 248 с.
 - 6. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності: навч. посібник / З. М. Шевців. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 248с.

REFERENCES

- 1. Bondar V. I. *Inkljuzyvne navchannia iak sotsial'no - pedahohichnyj fenomen* [Inclusive education as a social-pedagogical phenomenon] Ridna shkola, 2011., #3, P. 10–14.
- 2. *Vikova ta pedahohichna psykholohiia: navch. posibnyk* [Developmental and pedagogical psychology] // O. V. Skrypchenko, L. V. Dolyn's'ka, Z. V. Ohorodnijchuk ta in. K.: Prosvita, 2001, 416 p.
- 3. Hnoievs'ka O. Yu. *Formuvannia korektsijnoi kompetentnosti vchytelia zahal'noosvitn'oho zakladu z inkluzyvnoiu formoiu navchannia* [Formation of the correctional competence of the teacher of educational institutions with inclusive form of learning]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.03, K., 2016, 19 p.
- 4. Zakharchuk M. Ye. *Formuvannia profesijnoi kompetentnosti majbutn'oho vykladacha v umovakh vprovadzhennia inkluzyvnoi osvity v Ukrayini* [Formation of the professional competence of the future teacher in terms of inclusive education in Ukraine] Vyscha osvita v Ukrayini: internatsionalizatsiia, reformy, novovvedennia: Materialy mizhnarodnoi konferentsii. K.: Prohrama Fulbrajta v Ukrayini, 2012, P. 75–77.
- 5. Shevtsiv Z. M. Osnovy inkluzyvnoi pedahohiky: pidruchnyk [Fundamentals of Inclusive Pedagogy] K.: Tsentr uchbovoi literatury, 2016, 248 p.
- 6. Shevtsiv Z. M. Osnovy sotsial'no-pedahohichnoi dijal'nosti: navch. posibnyk [Fundamentals of social-pedagogical activity], K.: Tsentr uchbovoi literatury, 2012, 248 p.

Стаття подана в редакцію 09.02.2017 р.

УДК 378.091.33-027.22:373.3

МАРІЯ ІВАНЧУК

nmlab@rambler.ru

доктор психологічних наук, професор
Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича
м. Чернівці, вулиця Коцюбинського, 2

ІРИНА ІСТИНЮК

vivsia@yandex.ua

кандидат педагогічних наук, доцент
Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича
м. Чернівці, вулиця Коцюбинського, 2

ГОТОВНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА ПРОДУКТИВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ

Проаналізовано підходи і визначено сутність готовності вчителя до інноваційної виховної діяльності в початковій освіті. Уточнено сутність понять «інноваційна виховна діяльність», «готовність студента до інноваційної виховної діяльності». Розкрито суть і роль мотиваційного, когнітивного, креативного і спонукально-праксеологічного компонентів вказаної готовності. Визначено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності студентів до інноваційної виховної діяльності з молодшими школолярами у процесі педагогічної практики. Представлено програму оптимізації інноваційної виховної діяльності з молодшими школолярами у процесі педагогічної практики, яка охоплює систему структурованих видів робіт. Відзначено, що апробація програми показала ефективність виконання різних видів індивідуальної і групової роботи зі студентами. Запропоновано методичні рекомендації щодо вдосконалення підготовки студентів до інноваційної виховної діяльності з молодшими школолярами.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Ключові слова: інноваційна виховна діяльність, молоді школярі, готовність вчителя, педагогічні умови, педагогічна практика.

МАРИЯ ИВАНЧУК

доктор психологических наук, профессор
Черновицкий национальный университет имени Ю. Федьковича
г. Черновцы, ул. Коцюбинского, 2

ИРИНА ИСТИНЮК

кандидат педагогических наук, доцент
Черновицкий национальный университет имени Ю. Федьковича
г. Черновцы, ул. Коцюбинского, 2

ГОТОВНОСТЬ УЧИТЕЛЯ КАК УСЛОВИЕ ПРОДУКТИВНОЙ ИННОВАЦИОННОЙ ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ С МЛАДШИМИ ШКОЛЬНИКАМИ

Проанализированы подходы и определены сущность готовности учителя к инновационной воспитательной деятельности в начальном образовании. Уточнено значение понятий «инновационная воспитательная деятельность» и «готовность студента к инновационной воспитательной деятельности». Раскрыта сущность и роль мотивационного, когнитивного, креативного и побудительно-практико-логического компонентов данной готовности. Определены, теоретически обоснованы и экспериментально проверены педагогические условия формирования готовности студентов к инновационной воспитательной деятельности с младшими школьниками в процессе педагогической практики. Представлена программа оптимизации инновационной воспитательной деятельности с младшими школьниками в процессе педагогической практики, которая охватывает систему структурированных видов работ. Отмечено, что апробация программы показала эффективность выполнения различных видов индивидуальной и групповой работы со студентами. Предложены методические рекомендации по совершенствованию подготовки студентов к инновационной воспитательной деятельности с младшими школьниками.

Ключевые слова: инновационная воспитательная деятельность, младшие школьники, готовность учителя, педагогические условия, педагогическая практика.

MARIA IVANCHUK

doctor of psychology, professor
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
Chernivtsi, Kotsiubynsky 2 Street

IRINA ISTYNIUK

candidate of pedagogical sciences, associate professor
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
Chernivtsi, Kotsiubynsky 2 Street

THE WILLINGNESS OF TEACHERS AS A CONDITION FOR PRODUCTIVE INNOVATIVE EDUCATIONAL ACTIVITIES FOR YOUNGER STUDENTS

The article is analyzed approaches and defined the essence of readiness of teachers to innovative educational activities in the primary education. The meanings of “innovative educational activity”, “the willingness of students to innovative educational activities” are clarified. The essence and role of motivational, cognitive, creative and incentive-praxeology components of this readiness is analysed. Identified, theoretically grounded and experimentally tested pedagogical conditions of formation of readiness of students to innovative educational activities with younger students in the process of pedagogical practice. Developed a program of optimization of innovative educational activities with younger students in the process of pedagogical practice, which covers a system of structured types. The tests showed the efficiency performance of different types of individual and group work with students (experience with innovative educational technologies and their implementation; discussion of issues of

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

innovation in education; implementation of dialogue forms of communication between the actors of the educational process, the formation of aspirations, the desire to highlight the goals, objectives, build a plan of its own search of innovative work; develop skills to make the transition from algorithmisation, stereotypical techniques to subjectively new etc.). Methodical recommendations are offered for improving the preparation of students for innovative educational activities with the younger students.

Keywords: innovative educational activities, younger pupils, teacher's preparedness, pedagogical conditions, pedagogical practice.

У сучасній школі участь педагога в інноваційному процесі навчання і виховання учнів часто відбувається спонтанно, без врахування його професійної та особистої готовності до інноваційної діяльності. Готовність вчителя до виконання будь-якого виду фахової праці є показником ступеня його підготовки до професійної діяльності загалом і до інноваційної виховної роботи з молодшими школярами зокрема.

Узагальнюючи результати аналізу стану дослідження вказаної проблеми в Україні, виокремлюємо такі напрями роботи вчених: загальнотеоретичні проблеми становлення і розвитку готовності студентів до певного виду педагогічної діяльності (М. Дяченко, А. Ліненко, Г. Троцко та ін.); формування готовності, спрямованої на особистісне і професійне удосконалення майбутніх педагогів: морально-психологічної готовності (Л. Кондрашова), готовності до професійного саморозвитку (О. Псхота), готовності до здійснення окремих аспектів виховної діяльності (О. Безпалько, В. Васенко), готовності до інноваційної професійної діяльності (І. Богданова, І. Гавриш, М. Гадецький) тощо.

Метою статті є аналіз сутності і структури готовності вчителя до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами та визначення її впливу на професійну компетентність педагога.

Готовність розглядають в педагогіці як: стан готового або бажання зробити що-небудь; психічний стан, певну зібраність особистості, яка допомагає їй актуалізувати й використовувати свої можливості для успішних дій; як внутрішній настрій на певну поведінку у професійній діяльності, що вимагає розуміння майбутніми вчителями професійних завдань, усвідомлення своєї відповідальності, бажання досягти успіхів; інтегральне особистісне утворення, що включає мотиваційний, когнітивний, емоційно-вольовий компоненти і сукупність знань, умінь і навичок, особистісних якостей, адекватних вимогам, змісту, умовам діяльності.

Готовність до професійної педагогічної діяльності є складним соціально-педагогічним явищем, яке містить комплекс індивідуально-психологічних якостей особистості і систему професійно-педагогічних знань, умінь, навичок, що забезпечують успішність реалізації професійно-педагогічних функцій. Професійна готовність як якісне новоутворення вчителя формується тільки у процесі певної діяльності. З іншого боку, майбутній педагог має бути підготовленим до керівництва різними видами діяльності школярів. Це зумовлено необхідністю визначення різновидів готовності та формування її у майбутніх педагогів. Зазначимо, що в сучасних дослідженнях існують різні трактування поняття «готовність до педагогічної діяльності», і це спричинено розбіжністю підходів та специфікою того виду діяльності, який був об'єктом наукового аналізу.

Більшість дослідників, котрі вивчають різні аспекти професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів, розглядають готовність як складне утворення (систему), що має цілісний, інтегративний характер. Основними характеристиками готовності називаються знання та вміння, необхідні для здійснення певного виду діяльності, а також особистісні якості, цінності, інтереси суб'єкта діяльності. Важливим напрямом готовності вчителя є готовність до виховної діяльності з учнями.

Серед стратегічних орієнтирів в сучасному вихованні І. Бех виокремлює: істотну нейтралізацію результатів негативних соціальних впливів завдяки розвиткові в особистості школяра рефлексивно-критичного ставлення до них; пошук і використання ефективних психолого-педагогічних засобів і технологій, які забезпечують виховання у дітей та молоді суспільно значущих соціальних і морально-духовних цінностей як справжніх репрезентантів їхньої особистісної досконалості [1, с. 722]. В сучасній школі, потрібна не тільки нова педагогіка виховання, а педагогіка сильного виховного впливу, тобто моральна. Вона спроможна стати міцним теоретичним підґрунтям у виховній діяльності педагога [1, с. 690]. У концентрованій формі зміст виховання виражений системою цілей, оскільки основна його мета – вихованець як носій певних цінностей. Предметом уваги дослідника має бути позиція особистості як

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

система ціннісних ставлень до навколошнього світу і власного «Я». Вивчення такої позиції сприяє розкриттю механізмів і умов духовного становлення людини [1, с. 127].

Концепція продуктивної виховної діяльності педагога загальноосвітньої та професійної школи, розроблена О. Дубасенюк, відображає три основні підпростори: структурний, праксеологічний та аксіологічний. Структурний підпростор має такі елементи, як цілі, суб'єкт, об'єкт, предмет, засоби виховної діяльності. Праксеологічний проходить наступні етапи означеної діяльності: діагностичний, проектувально-цільовий, організаційний, стимулюючо-спонукальний, контролально-оцінний. Аксіологічний підпростор охоплює всі інтегральні властивості педагога: професіоналізм особистості і професіоналізм діяльності, що є показником особистісно-діяльнісної сутності діяльності вихователя. Вказана концепція слугує базою для вироблення стратегії і тактики організації допрофесійної та професійної підготовки майбутніх педагогів [4, с. 131].

Під виховною діяльністю ми розуміємо один з напрямів педагогічної діяльності, який становить сукупність методів, прийомів і технологій виховання (їх проектування, планування, реалізацію й аналіз), що передбачає виховний вплив педагога на вихованця (учня) з метою його різnobічного формування, розвитку та самореалізації.

Готовність майбутніх педагогів до виховної діяльності, на думку Г. Троцко, – це цілісне, складне, особистісне утворення, що забезпечує належний рівень педагогічної діяльності й охоплює професійно-педагогічні погляди і переконання, професійну спрямованість психічних процесів, професійні знання, уміння долати труднощі, оцінювати наслідки своєї праці, професійно самоудосконалюватися [5, с. 15].

Визначаючи сутність поняття «готовність студентів до виховання молодших школярів», В. Васенко обґрунтовує її як складову готовності до педагогічної діяльності загалом, що характеризується усвідомленням значущості й інтересом студентів до здійснення виховання учнів, сформованістю в них фахових знань та вмінь і проявляється в їхній самостійній педагогічній діяльності [2, с. 13]. Готовність студентів до виховної діяльності зі школярами має здійснюватись трьома етапами: перший передбачає формування пізнавальних інтересів і потреб з оволодінням знаннями і вміннями, необхідними для цієї роботи; другий – стимуловання професійних інтересів, формування мотивів професійного самовизначення; третій – наявність потреби у професійній самореалізації, що включає самоутвердження, самоактуалізацію особи, систематизацію і узагальнення знань та вмінь з проблем здійснення такої діяльності.

О. Дубасенюк термін «підготовленість» трактує як сформованість у майбутнього педагога готовності діяти в конкретній педагогічній ситуації, застосовуючи відповідні обставинам засоби, методи і прийоми виховної роботи [4, с. 112]. Це визначення об'єднує такі складові, як умілість вихователя та його технологічну озброєність.

Виховна діяльність учителя початкових класів буде ефективною за умови врахування рівня розвитку сучасних дітей, які вимагають здійснення педагогічної діяльності на основі інноваційного підходу. Виховання учнів має розгорнатись як відкрита педагогічна система, що постійно вдосконалюється, оновлюється і змінюється на іншу педагогічну систему, якісно вищого рівня і, можливо, іншої концептуальної орієнтації, зумовленої соціальними потребами і новітніми досягненнями педагогіки і психології.

Інноваційну виховну діяльність учителя початкових класів трактуємо як складне інтегральне новоутворення, сукупність різних за цілями і характером видів робіт, що відповідають основним етапам розвитку інноваційних процесів і спрямовані на створення та внесення педагогом змін до власної системи виховної роботи задля формування творчої особистості молодшого школяра. Така діяльність є системною, спрямованою на реалізацію нововведень на основі використання і впровадження нових наукових ідей, знань, підходів або трансформації відомих результатів наукових досліджень і практичних розробок у новий вдосконалений продукт. Готовність до інноваційної діяльності є передумовою ефективної діяльності учителя, максимальної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу, показником здатності педагога нетрадиційно вирішувати актуальні для особистісно орієнтованої освіти проблеми.

Таким чином, готовність учителя до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами є інтегративною якістю особистості учителя, що передбачає наявність у нього мотиваційно-ціннісного ставлення до зазначененої діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення виховних цілей, здатність до творчості і педагогічної рефлексії.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Важливо дотримуватися основних теоретичних положень – принципів інноваційної діяльності педагога: інтеграції освіти (передбачає посилену увагу до особистості кожної дитини як вищої соціальної цінності в суспільстві, орієнтацію на формування громадянина з високими інтелектуальними, моральними, фізичними якостями); диференціації та індивідуалізації освіти (налаштовує на забезпечення умов для повноцінного вияву і розвитку здібностей кожного вихованця); демократизації освіти (зобов'язує до створення передумов для розвитку активності, ініціативи, творчості учнів і вчителів, зацікавленої їх взаємодії, широкої участі громадськості в управлінні освітою).

Реалізація цих принципів вимагає переходу від нормативної до інноваційної, творчої діяльності, що передбачає зміну характеру освітньої системи, змісту, методів, форм, технологій навчання і виховання. Метою освіти за таких умов є вільний розвиток індивідуальних здібностей, мотивів, особистісних цінностей різnobічної, творчої особистості.

Ми розглядаємо структуру готовності до інноваційної виховної діяльності як поєднання мотиваційного (усвідомлене ставлення педагога до інноваційних технологій виховання молодших школярів), когнітивного (знання педагога про суть і специфіку інноваційної виховної діяльності, комплекс умінь і навичок застосування інноваційних технологій виховання), креативного (здатність до творчості і перетворень, оригінальності, гнучкості, загострене сприйняття недоліків, критичність мислення) та рефлексивного (пізнання й аналіз педагогом власної свідомості та діяльності, саморозуміння і розуміння іншого, оцінювання й самооцінювання) компонентів.

Готовність вчителя до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами безпосередньо пов'язана з інноваційною компетентністю педагога. Під компетенціями розуміються «знання у дії» [1, с. 264], тобто взаємозв'язок і взаємозалежність процесів засвоєння знань, перетворення їх в уміння й навички на основі індивідуальних здібностей та якостей майбутнього вчителя-вихователя інноваційного спрямування.

З метою виявлення рівня готовності студентів – майбутніх педагогів до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами нами проведено експериментальне дослідження. Кількісний та якісний аналіз результатів його констатувального етапу, учасниками якого стали 469 респондентів, з них 387 студентів напряму підготовки «Початкова освіта» Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Запорізького національного університету і Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 40 викладачів – керівників педагогічної практики у цих ВНЗ і 42 вчителі початкових класів, показав, що студенти мають низьку мотивацію щодо набуття професійно важливих якостей особистості як суб'єкта інноваційної виховної роботи, недостатньо обізнані із сутністю, структурою інноваційної виховної діяльності та способами впровадження її в роботу з молодшим школярами. Низький рівень мотиваційного компонента виражений у 48,5 %, когнітивного – у 66 %, рефлексивного – у 57 % респондентів. Домінують показники достатнього (44,7 %) та високого (15,1 %) рівнів креативного компонента, що свідчить про наявність потенціалу в студентів до інноваційної виховної роботи.

Результати вивчення ставлення учителів-практиків до інновацій дають право стверджувати про фрагментарність впровадження інноваційних технологій у їхній діяльності, що зумовлено насамперед недостатньою як теоретичною, так і методичною та практичною підготовкою. З 42 опитаних учителів практиків тільки 11,5 % систематично впроваджують інноваційні виховні технології в роботі з молодшими школярами, 4,5 % – лише під час проведення окремих виховних заходів.

Отже, результати констатувального експерименту підтверджують необхідність розробки і впровадження програми інноваційної виховної діяльності студентів з молодшими школярами під час педагогічної практики.

Розроблена авторська програма містить систему структурованих видів робіт (з поступовим ускладненням залежно від етапу програми), які сприяють набуттю студентами компетенцій інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами. У процесі апробації програми використано індивідуальні та групові форми роботи з майбутніми вчителями. Вказану програму можна визначати як доповнення, додаток до усталеної програми педагогічної практики студентів напряму підготовки «Початкова освіта».

Реалізація програми включає три етапи: орієнтуально-інформаційний, навчально-модельюючий та узагальнюючо-практичний. Кожному з них відповідає певний вид практики, зміст якого передбачає виконання різних видів інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Студентам пропонувалося знайомство з інноваційними виховними технологіями, авторськими програмами; обговорення питань інноватики у вихованні; впровадження діалогових форм спілкування між суб'єктами виховного процесу; використання методів проектування та моделювання життєтворчості молодших школярів; формування прагнення, бажання визначати цілі, завдання, будувати план власної пошукової інноваційної роботи; вироблялось уміння здійснювати перехід від алгоритмізованих, стереотипних прийомів до суб'єктивно нових, вироблялись уміння самоінтерпретації та інтерпретації іншого, навички гнучкості при використанні запланованого у нестандартних ситуаціях.

Завдання виконувались у тісній співпраці тріади: викладач – студент – вчитель-практик, що сприяло подальшому впровадженню набутих інноваційних компетенцій студентів у роботі з молодшими школярами. Завдяки цьому діяльність студентів набуvalа творчої спрямованості, інноваційної обізнаності, технологічної озброєності й оперативної самокорекції й оцінки рівня готовності до інноваційної виховної діяльності у себе та в інших. Важливим аспектом програми стала розробка і впровадження спецпрактикуму «Інноваційна виховна діяльність учителя з молодшими школярами», заняття якого базувалися на матеріалі, пов'язаному з актуальними технологіями виховання молодших школярів.

Під час вивчення спецпрактикуму і виконання передбачених видів роботи у процесі педагогічної практики виконувалися такі завдання: ознайомлення студентів з особливостями виховної роботи на інноваційних засадах; вивчення сутності і методики впровадження провідних інноваційних технологій виховання молодших школярів; поетапне формування педагогічних умінь і навичок на основі операціоналістичного розкриття загальних цілей виховання; вивчення досвіду та особливостей роботи вчителів-новаторів з проблем виховання; здійснення педагогічної підтримки методистами й учителями студентів-практикантів; стимулювання й активізація їх до впровадження інноваційної виховної діяльності у початковій школі; зростання інтересу до інновацій у вихованні; організація тренінгів, «круглих столів», методичних семінарів.

За кінцевими результатами дослідження виявлено динаміку змін рівнів компонентів готовності студентів до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами в експериментальних групах. На основі отриманих показників маємо право стверджувати, що оптимізується процес формування готовності студентів до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами у процесі педагогічної практики можливо за умов:

- набуття особистісного сенсу інноваційної виховної діяльності як складової внутрішнього досвіду особистості студента;
- опосередкування змісту практичної підготовки виховної роботи орієнтацією студентів на інноваційну діяльність з урахуванням суб'єктивних й об'єктивних факторів (перебування студента у інноваційному середовищі; вивчення досвіду й особливостей роботи вчителів, котрі ведуть інноваційну виховну діяльність; педагогічна підтримка студентів-практикантів з боку методистів, учителів та стимулювання їх до впровадження інноваційної виховної роботи (створення позитивного педагогічного середовища, проведення індивідуальних та групових консультацій і показових занять; організація новітніх форм роботи); розвиток фахових знань, умінь та навичок в процесі інноваційної виховної діяльності; формування професійного інтересу; психологічна готовність до подолання бар'єрів, труднощів і стереотипів, які утруднюють утвердження нового у педагогічній практиці);
- забезпечення особистісно орієнтованого підходу в практичній підготовці, що сприятиме розвитку індивідуальних професійно-педагогічних здібностей, рефлексії кожного студента; виявленню, ініціюванню та використанню індивідуального професійного досвіду практиканта; самовизначенню, самореалізації та самопізнанню студента як майбутнього вчителя у професійній діяльності; диференціації видів діяльності студентів-практикантів.
- За результатами проведеного дослідження сформульовано методичні рекомендації щодо формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної виховної роботи з молодшими школярами у навчально-виховному процесі педагогічних ВНЗ: культивуючи інтерес до інновацій у вихованні, нової професійної інформації, необхідно стимулювати ситуації прояву студентами власної ініціативи та спрямовувати їх на подальший логічний аналіз висуненої ідеї; ознайомлювати студентів із позитивним досвідом інноваційної діяльності в закладах освіти, вчителів-новаторів, заохочувати їх до проведення експериментально-дослідної роботи під час проходження педагогічної практики у школі; орієнтуючись на гуманістичне спрямування інноваційної виховної діяльності, варто створювати максимально позитивну емоційну атмосферу підтримки студентів у процесі підготовки до впровадження інновацій у виховний процес; спрямовувати студентів на самостійний вибір

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

виховних цілей, завдань і засобів їхнього досягнення, створюючи ситуації усвідомлення майбутнім учителем себе як суб'єкта інноваційної виховної діяльності; приділяти належну увагу формуванню здатності студентів до вирішення суперечностей, розвитку вміння їх знаходити і свідомо формулювати, оскільки необхідність вирішення протиріч у виховній, пізнавальній, науковій діяльності слугують джерелом виникнення інновацій; використовувати проблемні методи навчання, які стимулюють відкриття нового знання, приділяти належну увагу організації спільної інноваційної діяльності викладачів і студентів, пошуку шляхів впровадження інновацій у практичну діяльність.

Таким чином, для успішного здійснення інноваційної виховної діяльності у початковій школі вчителеві необхідно бути підготовленими до цього виду діяльності. Основа такої готовності складається в процесі навчання у ВНЗ.

Відповідно у подальших дослідженнях для нас важливим є аналіз впливу педагогічної практики на формування готовності студентів до інноваційної виховної діяльності з молодшими школярами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І. Д. Виховання особистості: підручник / І. Д. Бех. – К.: Либідь, 2008. – 848 с.
2. Васенко В. В. Формування готовності студентів до трудового виховання молодших школярів: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. В. Васенко. – К., 1992. – 18 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Дубасенюк А. О. Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності / А. О. Дубасенюк, Т. В. Семенюк, О. Є. Антонова. – Житомир: ЖДПУ, 2003. – 192 с.
5. Троцко Г. В. Теоретичні та методичні основи підготовки студентів до виховної діяльності у вищих педагогічних навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04; 13.00.01 / Г. В. Троцко. – Харків, 1996. – 421 с.

REFERENCES

1. Bekh I. D. *Vykhovannja osobystosti* [Educating the individual], Kyiv, Lybid', 2008, 848 p.
2. Vasenko V. V. *Formuvannja ghotovnosti studentiv do trudovogho vykhovannja molodshykh shkoljariv* [Formation of readiness of students to the labor education of younger students], avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.01, Kyiv, 1992, 18 p.
3. Dychkivska I. M. *Innovacijni pedaghoghichni tekhnologihiji* [Innovative educational technology: teach. Guidances], Kyiv, Akademvydav, 2004, 352 p.
4. Dubasenuk A. *Profesijna pidghotovka majbutnjogho vchytelja do pedaghoghichnoji dijalnosti* [Professional training of future teachers to pedagogical activity], Zhytomyr, ZSPU, 2003, 192 p.
5. Trotsko G. *Teoretychni ta metodychni osnovy pidghotovky studentiv do vykhovnoji dijalnosti i vyshhykh pedaghoghichnykh navchaljnykh zakladakh* [Theoretical and methodological foundations of preparing students for educational activities in higher educational institutions], Kharkiv, 1996, 421 p.

Стаття надійшла в редакцію 26.02.2017 р.